

Styrets årsberetning 2018 Haraldsplass Diakonale Sykehus AS

Haraldsplass Diakonale Sykehus har i 2018 nådd en viktig milepel – med åpning av nytt sykehus 23. oktober. Nybygget er først og fremst et kvalitetsløft for pasientene, men representerer også en betydelig omstilling gjennom innføring av nye arbeidsprosesser og ny teknologi. I hele perioden har sykehuset levert helsetjenester av høy kvalitet og med god kontroll på økonomien. Dette understreker sykehusets omstillingsevne, med dedikerte ansatte og tydelig ledelse.

Haraldsplass Diakonale Sykehus AS er et **ideelt sykehus** eid av Haraldsplass Diakonale Stiftelse. Sykehuset er **lokalsykehus** i indremedisin for drøyt 145 000 innbyggere i Bergen og Nordhordland, samt kommunene Gulen og Samnanger, og er en viktig del av det offentlige helsetilbudet gjennom driftsavtale med Helse Vest RHF. Sykehuset tar imot henvisninger til planlagt behandling innenfor utvalgte medisinske, kirurgiske og ortopediske områder. Innen kirurgi har sykehuset utmerket seg spesielt på avanserte kne-, skulder- og protese kirurgi, urologi, tykktarmskreft og brokkoperasjoner. Sykehuset har også et konkurransedyktig døgntilbud innen laboratorie- og røntgentjenester.

Sykehusets visjon om å bidra til livsmestring, helse og lindring for pasienter og pårørende ligger til grunn for et ufravikelig fokus på **helhetlig pasientbehandling** i sykehusets strategi og daglig drift. Som diakonal virksomhet arbeider sykehuset kontinuerlig med verdispørsmål, etisk refleksjon og holdninger i ønsket om at våre pasienter, pårørende og medarbeidere skal oppleve kompetanse med hjertevarme. I tillegg bidrar sykehusets mange frivillige til at våre pasienter får en god opplevelse under oppholdet.

Sykehuset har fokus på **forskning og utvikling**, med forskningsmiljøer innen geriatri, gastromedisin, lindrende behandling, ortopedi og kirurgi. Det faglige nivået er høyt, og i 2018 stod sykehuset for en doktorgrad innen geriatri og ble kreditert på 43 artikler i forskningstidsskrifter. Forskerne ved sykehuset er også aktive formidlere på fagkonferanser både nasjonalt og internasjonalt. I 2018 fikk sykehuset innvilget fire søknader om ekstern finansiering av doktorgradsstipend. I tillegg til forskningsaktiviteten, er sykehuset en viktig utdanningsinstitusjon for medisinstudenter, sykepleiere og andre fagarbeidere.

Sykehuset er opptatt av god **samhandling med primærhelsetjenesten** og er aktivt involvert i en godt etablert samhandlingsstruktur mellom spesialisthelsetjenesten og 24 kommuner i Hordaland. Oversikt over samhandlingsstruktur, samarbeidende kommuner, ulike samarbeidstiltak og gjeldende avtaleverk i lokalsykehusområdet er tilgjengelig på www.saman.no. Sykehuset er også representert i driftsgruppene i tilknytning til øyeblikkelig hjelp-sengene i Nordhordland, Bergen kommune og Samnanger. I løpet av året arrangerte sykehuset to godt mottatte

samhandlingsseminar for fastlegene, i samarbeid med praksiskonsulentene (PKO). Høstens seminar ble knyttet til åpning og omvising på nytt sykehusbygg.

Sykehuset leverer helsetjenester av god kvalitet og **pasientsikkerhet**. Det er et kontinuerlig fokus på å redusere antall uønskede hendelser, med gode rutiner for gjennomgang av rapporter, risikovurderinger og Lesson Learned (LL) metodikk for å sikre systematisk læringseffekt på tvers av avdelinger og klinikker. Gjennom pasientsikkerhetsvisitter på avdelinger settes fokus på ytterligere forbedringsområder og tiltak. **Brukermedvirkning** er en viktig del av pasientsikkerhetsprogrammet. Brukerutvalget ved sykehuset er representert i kvalitetsutvalget, i ulike prosjekt og grupper som arbeider for å forbedre tjenestene på sykehuset. Styret blir løpende informert om pasientsikkerhetsarbeidet og er trygg på at sykehusets fokus på kvalitet og forbedringsarbeid er med på å styrke pasientsikkerheten.

Sykehuset leverer tjenester etter avtale med Helse Vest RHF, som konkretiseres gjennom årlige bestillinger. Helse Vest RHF har vært sykehusets primære oppdragsgiver også i 2018. Per 31.12.2018 overstiger ikke-balanseførte pensjonsforpliktelser selskapets egenkapital. Vurderingen om grunnlaget for fortsatt drift er basert på at det er et offentlig ansvar å dekke de historiske pensjonskostnadene hos ideelle aktører som driver helse- og sosiale tjenester etter avtale med staten.

Årsregnskapet er utarbeidet under **forutsetning om fortsatt drift** i samsvar med regnskapslovens § 3-3, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede. Styret mener sykehuset har en utfordrende drift grunnet underfinansiering.

Arbeidsmiljøet vurderes som godt og bekreftes i årlige medarbeiderundersøkelser. Sykehuset hadde i 2018 totalt 942 ansatte som utførte 742 årsværk. Sykefraværet i 2018 var på 7 prosent (3,8 prosent korttidsfravær og 3,2 prosent langtidsfravær). Sykehuset legger til rette for at flest mulig skal kunne stå i arbeid når helsen blir en utfordring, og har gjennom handlingsplaner ulike tiltak for å bistå NAV med å tilrettelegge for mennesker som av ulike årsaker har falt ut av arbeidslivet. Det holdes jevnlig møter i sykehusets arbeids- og miljøutvalg (AMU) og HMS utvalg. Utover dette har sykehusets ledelse faste samarbeidsmøter med alle hovedtillitsvalgte og hovedverneombud. Sykehuset arbeider kontinuerlig med å styrke meldekulturen for at avvik rapporteres og tas tak i. I 2018 ble det registrert 167 ansatt/HMS saker i synergi mot 114 saker i 2017, som er en ønsket oppgang. Områdene som blir oftest meldt er innen områdene stikkskader, vold og trusler og saker rundt det organisatoriske arbeidsmiljøet

Sykehuset har fokus på å være **en arbeidsplass for alle** uavhengig av alder, kjønn, religion, livssyn og seksuell orientering og tilstreber å kunne legge til rette innenfor de rammene som er mulig for de av våre ansatte som av helsemessige årsaker trenger dette. Gjennom årlige HMS-aktiviteter arbeider sykehuset for å forebygge og hindre at ansatte blir skadet og opplever uønskede hendelser. Organisasjonen har en tydelig forankret struktur for medvirkning av både tillitsvalgte og verneombud. Sykehuset har etablerte tariffavtaler med alle forbund og dette er viktig for å sikre at våre ansatte behandles rettferdig innenfor viktige områder som arbeidstid og lønn. Den årlige medarbeiderundersøkelsen danner også grunnlag for forbedring på den enkelte avdeling og blir fulgt opp av sykehusets ledelse. Sykehuset har også tradisjon for å legge til rette for gravide blant annet gjennom tilbud om jordmorsamtaler og mulighet for å tilrettelegge for en mindre belastende vaktordning. I sykehusstyret er fire av ni medlemmer kvinner. Kvinneandelen

blant våre ansatte utgjør 75 prosent og andelen kvinnelige ledere utgjør 65 prosent. Sykehusets ledergruppe består av i alt 10 medlemmer hvorav 5 er kvinner.

Sykehuset er **miljøsertifisert** etter ISO 14001 standarden og har som mål å øke miljøbevisstheten i det daglige arbeidet ytterligere gjennom gode rutiner og arbeidsmetoder. Sykehuset har miljøbevisste ansatte som bidrar aktivt til vår miljøprestasjon gjennom konkrete tiltak. Styret opplever at sykehuset har god oversikt over hvordan sykehusdriften påvirker naturen, og at vedtatt miljøpolitikk og miljømål blir fulgt opp.

Samlet sett viser **årsregnskapet** for 2018 et overskudd på kr. 1,8 millioner, mot kr. 9,1 millioner i underskudd for 2017. Den regnskapsmessige resultatbedringen i 2018 er i hovedsak relatert til økte rammer og lavere pensjonskostnad. Resultatbidraget fra den underliggende sykehusdriften har vært bedre i 2018, med et overskudd på kr. 1,2 millioner mot et underskudd i 2017 på kr. 3,1 millioner. Resultatforbedringen skyldes økte rammer.

I 2018 har sykehuset balanseført nye investeringer for kr. 49,7 millioner mot kr. 21,2 millioner for 2017. Balanseført verdi av varige driftsmidler pr. 31.12.2018 er kr. 144,1 millioner mot kr. 110,9 millioner i 2017.

Kontantbeholdning ved utgangen av regnskapsåret var kr. 167,5 millioner, mot kr. 187,2 millioner i 2017. I tillegg er kr. 15,6 millioner av selskapets likviditetsbeholdning plassert i rentefond. Endringen i den samlede likviditet skyldes investeringer i forbindelse med innflytting i nytt sengebygg. Langsiktig gjeld pr. 31.12.2018 var kr. 47,2 millioner mot kr. 24,1 millioner i 2017. Kortsiktig gjeld pr. 31.12.2018 var kr. 156,6 millioner mot kr. 152,5 millioner i 2017.

Likviditetssituasjonen er noe svakere enn i forhold til 2017. I hovedsak skyldes dette egenfinansierte investeringer i forbindelse med nytt sengebygg. Styret har fokus på likviditetsutviklingen inn i år 2019 og vil fortsette arbeidet med å styrke likviditetssituasjonen til sykehuset.

Selskapet har en ikke balanseført pensjonsforpliktelse på kr. 260,1 millioner inklusiv arbeidsgiveravgift per 31.12.2018. Denne underdekningen finansieres løpende gjennom avtalen med Helse Vest RHF. Ved utgangen av 2018 var egenkapitalen i foretaket kr. 140,0 millioner (EK-andel 29,2 prosent) mot kr. 138,1 millioner (EK-andel 31,3 prosent) i 2017. Av egenkapitalen per 31.12.2018 utgjorde forskuttert kompensasjon for pensjonskostnader kr. 33,8 millioner, mot kr. 38,4 millioner per 31.12.2017. Det er således styrets vurdering at egenkapitalandelen fremdeles er lav, og det må arbeides for å øke denne gjennom kostnadseffektiv drift ved sykehuset.

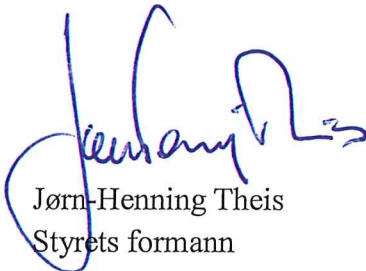
Styret mener at årsregnskapet gir en rettvise oversikt over sykehusets stilling, utvikling og resultat pr. 31.12.2018.

Selskapet har som målsetning å minimere **finansiell risiko**. Ved årsslutt er ingen eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta og er derfor ikke eksponert for valutarisiko. Selskapets likviditet er god og er i hovedsak plassert i bankinnskudd. Deler av selskapets overskuddslikviditet plassert i rentefond. Gjennom dette er selskapet noe eksponert for rente- og kredittrisiko. Rentebetingelser på langsiktig gjeld på kr. 45,7 millioner er knyttet opp mot 3 måneders NIBOR.

Fokus fremover blir videre utvikling og forbedring av organisasjonen for å kunne møte en forventet betydelig økt aktivitet i årene som kommer. Prioriteringene i 2019 skal gjenspeile det ansvaret sykehuset har for å sikre kvalitativt gode spesialisthelsetjenester, bærekraftig utvikling og godt omdømme. Sykehusets leveranser av helsetjenester skal være av den beste kvalitet, slik at pasienter og pårørende kan si at de har møtt kompetanse med hjertevarme på Haraldsplass Diakonale Sykehus AS.

Styret takker alle medarbeidere for fremragende innsats i 2018. Styret har full tillit til at dette vil fortsette i de krevende utfordringer HDS står overfor i 2019.

Bergen 11. mars, 2019

Jørn-Henning Theis
Styrets formann

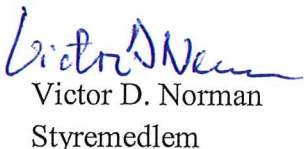
Laila Dāvøy
Styrets nestleder

Jon Arne Fauskanger
Styremedlem

Ole Johan Sandvånd
Styremedlem

Victor D. Norman
Styremedlem

Jørund Stellberg
Styremedlem

Eva Karin Skorpen
Styremedlem

Susann Muri
Styremedlem

Frank Tollånes
Styremedlem

Kjetil Fyllingen
Adm. direktør